ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2

Հոկտեմբեր 2003

Կիր.	Բշ.	Գշ.	Դշ.	Եշ.	Ուր.	Շաբ.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

4	Քրիստոսի 72 աշակերտներու տօն
11	Ս. Թարգմանչաց վարդապետաց
18	Չորս Ս. Աւետարանիչներու տօն
26	Գիւտ խաչի

Յիշեցէ՛ք, սիրելի՛ եղբայրներս, որ աւելի պատրաստակամ պէտք է ըլլաք լսելու, քան՝ խօսելու:

Դիւրաւ մի՛ բորբոքիք: Գիտցէք թէ մեր բարկանալովը չենք կրնար Աստուծոյ արդար ծրագիրը իրականացնել:

Կարդա՛ Աստուածաշունչը առ ի յիշատակ առաջին թարգմանիչներուն

Հոկտեմբեր ամսուան ամենէն աւելի յիշատակուող տօնը Թարգմանչաց տօնն է: Իւրաքանչիւր կրօնական թէ ազգային տօնի պէս, Թարգմանչացի առթիւ եւս կը դրուի եզակի այս հարցումը, թէ՝ ի՞նչ ձեւով վառ կրնանք պահել այսօր, այդ տօնին յիշատակը:

Թարգմանչացը հայկական մշակոյթի ընդհանուր տօն է: Գիրերու գիւտի, հայերէնի թարգմանութիւններու, հայերէն լեզուով ստեղծագործութիւններու, հայ դպրոցներու կառուցման ընդհանուր տօն: Յստակ է թէ թարգմանչաց տօնը վառ պահելու ամենէն ազդու ձեւը հայերէն լեզուն պահպանելն է, սորվիլը, ծաղկեցնելը:

Սակայն կայ նաեւ այլ ձեւ մը որ պատիւ կը բերէ մեր թարգմանիչներուն, որոնք հայերէն գիրերու գիւտէն անմիջապէս ետք լծուեցան Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութեան, եւ այդ թարգմանութիւնը եղաւ թարգմանութիւններուն առաջինը, գեղեցկագոյնը, սրբագոյնը, «թագուհին»:

Ո՞րն է թարգմանիչներու յիշատակը փառաբանելու լաւագոյն ձեւը եթէ ոչ իրե՛նց իսկ կատարած թարգմանութեան հանդէպ ցուցաբերուող հետաքրքրութիւնը, անոր ծանօթանալու, զայն ճանչնալու տրամադրութիւնը եւ մանաւանդ զայն սիրելն ու անով հպարտանալը:

Թարգմանչաց տօնը այս տարի թող ըլլայ յատկապէ՛ս Աստուածաշունչի ծանօթացման տօն եւ մեզմէ իւրաքանչիւրը թող պարտք զգայ ձեռք ձգել – եթէ տակաւին չունի օրինակ մը– հայերէն Աստուածաշունչ մը, բանալ զայն, կարդալ, ծանօթանալ, ճանչնալ: Մենք մեր աշակերտներուն կը ծանօթացնենք Աստուածաշունչին: «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի միջոցաւ Աստուածաշունչը կը հասցնենք մեր ընթերցողներուն: Դուն ալ, սիրելի ընթերցող, քու կարգիդ մեր թարգմանիչներուն վաստակի արդիւնք՝ հայերէն Աստուածաշունչը ծանօթացուր շրջապատիդ:

director@sourphagop.org

Աստուծոյ խօսքը լսել եւ կատարել

Յիշեցէ՛ք, սիրելի՛ եղբայրներս, որ աւելի պատրաստակամ պէտք է ըլլաք լսելու, քան՝ խօսելու: Դիւրաւ մի՛ բորբոքիք: Գիտցէք թէ մեր բարկանալովը չենք կրնար Աստուծոյ արդար ծրագիրը իրականացնել: Հետեւաբար ձեզմէ թօթափեցէ՛ք ամէն աղտոտ սովորութիւն ու չար ցանկութիւն, եւ հեզութեամբ ընդունեցէք ձեր մէջ սերմանուած Աստուծոյ խօսքը, որ կրնայ ձեր հոգիները փրկել:

Այս պատուիրանները լսելով մի՛ գոհանաք, այլ՝ կատարեցէ՛ք զանոնք. այլապէս դուք ձեզ խաբած կ՛ըլլաք: Որովհետեւ ով որ պարզապէս կը լսէ պատուիրանը բայց չի կատարեր, կը նմանի անոր՝ որ ուշադրութեամբ ինքզինքը կը դիտէ հայելիին մէջ. հազիւ հայելիէն հեռացած, ա՛լ չի տեսներ ինքզինք եւ կը մոռնայ իր ինչպէս ըլլալը: Մինչդեռ ան որ իր աչքերը կը յառէ Աստուծոյ ազատարար ու կատարեալ Օրէնքին եւ անոր մէջ կը յարատեւէ, այնպիսին լսելէ ետք չի մոռնար, այլ կը գործադրէ զայն. անիկա երանելի պիտի ըլլայ կատարելուն համար:

Ով որ ինքզինք բարեպաշտ կը սեպէ եւ սակայն իր լեզուին սանձ չի դներ, անիկա ինքզինք կը խաբէ, որովհետեւ անօգուտ է իր բարեպաշտութիւնը: Հօր Աստուծոյ համար անկեղծ եւ իսկական բարեպաշտութիւնը՝ կարօտութեան մէջ եղող որբերուն եւ այրիներուն այցելելու եւ օգնական ըլլալն է, եւ աշխարհի մէջ ապրելով հանդերձ՝ ինքզինք անարատ պահելը:

Յակոբոս 1.19-27

Աստուածաշունչի Հայերէն ձեռագիր 1265 Թ

Բովանդակութիւն

- Կարդա՛ Աստուածաշունչը առ ի յիշատակ առաջին թարգմանիչներուն

- Աստուծոյ խօսքը լսել եւ կատարել

- Ասք օշականցի հայուհիի ուխտին մասին

- Մեսրոպ Մաշտոց

- Հայ գրչութեան կեդրոններ. Տաթեւի վանքը

- Օշական գիւղի Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցին

- Ծանօթանանք Աստուածաշունչին

- Գիտ խաչ

- Խաչբառ

- խօսենք հայերէն

- Մեսրոպ Մաշտոց

- Երկայնաւուն որդը եւ իր բառարանը

- Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
  - Մանկապարտէզի անկիւն
  - Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. ի անկիւն
  - Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. ի անկիւն
  - Երկրորդականի անկիւն
  - Ընդհանուրի անկիւն

- Սեպտեմբեր ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

Ասք Օշականցի հայուհիի ուխտին մասին

Ահա դրուագ մը որ կ՛արտայայտէ հայ ժողովուրդին պաշտամունքը Մեսրոպ Մաշտոցի ստեղծած հայերէն գիրերուն հանդէպ:

Կ՛ըսուի թէ օշականցի հայուհի մը Աստուծոյ խնդրանք մը կը ներկայացնէ եւ ուխտ կ՛ընէ այցելել Մաշտոցի գերեզմանը իր խնդրանքին իրականացման համար: Ան իր թխած հացերէն վեր կ՛առնէ 36 լաւաշներ, համապատասխան Մաշտոցի ստեղծած 36 հայերէն գիրեու թիւին գիտնալով թէ Օ եւ Ֆ գիրերը աւելի ուշ աւելցուեցան այբուբենի ընդհանուր թիւը հասցնելով 38-ի:

Հայուհին կու գայ ու կը կենայ Մաշտոցի գերեզմանին մօտ ու կը սկսի իր լաւաշ հացերը բաժնել անցորդներուն: Սակայն ամէն մէկ անցորդի պիտի տար մէկ լաւաշ միայն եւ ոչ երկու կամ երեք: Այլ խօսքով, իր 36 լաւաշները պէտք էր բաժներ 36 տարբեր անցորդներու որպէսզի ուխտը կատարուեր: Եթէ այդ օրը 36 անցորդներու չհանդիպեր, այդ օրուան ուխտագնացութիւնը ապարդիւն կը նկատուէր ու ան կը ստիպուէր վերադառնալ յաջորդ օր, նորէն 36 այլ լաւաշներով, ու այսպէս որքան օր որ պէտք ըլլար, մինչեւ որ հանդիպեր այն օրը ուր հայուհին իր 36 հացերը կարենար բաժնել 36 տարբեր անցորդներու:

Մեսրոպ Մաշտոց

Յուշարձան Օշականի մէջ

Հայ ժողովուրդը մեր այբուբենի հայր՝ Մեսրոպ Մաշտոցին կը պարտի ապահոված ըլլալ մեր ազգային ինքնութեան անկախացումն ու յաւերժականութիւնը, շնորհիւ հայատառ գրականութեան ստեղծման: Ան 1600 տարիներէ ի վեր կը նկատուի մեր ժողովուրդի ամենէն սուրբ դէմքը:

Մեսրոպ Մաշտոց ծնած է Տարօնի Հացեկաց գիւղին մէջ: Գործի կը մտնէ Վաղարշապատ, իբրեւ արքունիքի ատենադպիր: Լաւ գիտէր յունարէն, պարսկերէն, ասորերէն եւ վրացերէն լեզուները: 32 տարեկանին, Մեսրոպ Մաշտոց բանակային ասպարէզը ձգելով կը դառնայ հոգեւորական ու կը նուիրուի քարոզչութեան եւ ժողովուրդի ծառայութեան:

Այդ օրերու քաղաքական վիճակը շատ մտահոգիչ էր: Հայաստանը բաժնուած էր յունական եւ պարսկական կայսրութիւններուն միջեւ եւ ժողովուրդին մէկ բաժինը առաջինին ազդեցութեան տակ կ՛ապրէր միւս բաժինը՝ երկրորդին: Եկեղեցական արարողութիւններն ալ կը կատարուէին ասորերէնով, ժողովուրդին բոլորովին օտար լեզուով մը: Այս պայմաններուն տակ, Մեսրոպ Մաշտոց կ՛անդրադառնայ հայերէն գրականութիւն ունենալու անհրաժեշտութեան ու կը լծուի հայերէն տառերու ստեղծման աշխատանքին: Իր գաղափարին ու աշխատանքին կը զօրակցին օրուան թագաւոր Վռամշապուհն ու կաթողիկոս Սահակ Պարթեւը:

405 թուականին ծնունդ կ՛առնէ հայերէն այբուբենը:

Մեսրոպ Մաշտոց վախճանեցաւ 80 տարեկանին ու հողին յանձնուեցաւ Օշականի մէջ:

Հայ գրչութեան կեդրոններ

Տաթեւի վանք

Սիւնեաց մարզի պատմաճարտարապետական ամենէն նշանաւոր յուշարձանը Տաթեւի վանքն է որ կը գտնուի նոյն անունը ունեցող գիւղին մէջ: Վանքը հիմնուած է 9-րդ դարուն եւ անոր ամենէն հին շինութիւնն է Սուրբ Պօղոս-Պետրոս եկեղեցին: Եկեղեցիին պատերը ծածկուած եղած են հարուստ որմնանկարներով որոնցմէ քիչ բան պահպանուած է:

Տաթեւի վանքը այցելողներուն ուշադրութիւնը կը գրաւէ հետաքրքրական յուշարձան մը, «Ճօճուող Սիւնը» որ ծանօթ է նաեւ «Գաւազան» անունով:

Ութկողմանի օրօրուող այս սիւնը հաստատուած է ծխնիներու վրայ, վանքի շրջաբակէն ներս: Երբ դպչինք ան կը սկսի օրօրուիլ, կը ծռի սակայն չիյնար ու կը վերադառնայ իր տեղը: Ճարտարապետական այս հրաշալիքը ապշեցուցեր եւ վախ ներշնչած է 10-րդ դարուն Տաթեւը ասպատակող օտարներուն, որոնք Ճօճուող սիւնէն վախնալով չեն կործանած վանքը: 1931-ի երկրաշարժը մեծ վնաս հասցուց Տաթեւի վանքին սակայն կանգուն մնաց Ճօճուող սիւնը: Վնասուած կառոյցներուն մեծ բաժինը վերականգնուեցաւ:

14-15-րդ դարերուն, Տաթեւի վանքը հայկական մշակոյթի եւ լուսաւորութեան ճանչուած կեդրոններէն մէկը եղած է: Հոն գործած է Տաթեւի համալսարանը որ ունեցած է մատենադարան եւ մանրանկարչութեան դպրոց: Տաթեւի համալսարանէն ներս աշխատած են յայտնի գիտնականներ եւ աստուածաբաններ, ինչպէս Յովհաննէս Որոտնեցին եւ Գրիգոր Տաթեւացին:

Օշական գիւղի
Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցին

Մեսրոպ Մաշտոցի անունը կրող այդ եկեղեցին կառուցուած է 1875 թուին, Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի օրով: Սուրբին մասունքները կը հանգչին եկեղեցւոյն խորանին տակ: 1962 թուականին, Մեսրոպ Մաշտոցի ծննդեան 1600-ամեակին առթիւ, գիւղի մուտքին զետեղուեցաւ նաեւ յուշարձան մը՝ հայ գիրերու նուիրուած կոթողը: Կոթողը կը ներկայացնէ բացուած մատեանի նմանող երկու յուշասալեր, որոնցմէ ձախ կողմինին վրայ քանդակուած է հայերէն այբուբենը: Ան՝ այբուբենին նուիրուած առաջին եւ միակ յուշարձանն է աշխարհի վրայ «տեսնել էջ 3»:

Ծանօթանանք Աստուածաշունչին

Մեզմէ ո՞վ չի յիշեր Ադամի եւ Եւայի դրախտէն վտարուիլը, Նոյի տապանին ջրհեղեղէն ազատիլը, Դաւիթի արիութիւնը ընդէմ Գողիաթի, Յիսուսի ծնունդը, Յուդայի կողմէ մատնուիլը: Այս բոլորը Աստուածաշունչէն առնուած դրուագներ են որոնք պատմութեան պէս մեր միտքը մնացած են, յաճախ իբր մանկութենէն մեզի հասած տեղեկութիւն:

«Մաշտոցի Արձագանգ»-ի այս թիւով կը սկսինք յօդուածներու շարք մը որոնց միջոցաւ պիտի ծանօթանանք Աստուածաշունչին: Իւրաքանչիւր թիւով, պիտի ներկայացնենք Հին եւ Նոր Կտակարանները կազմող իւրաքանչիւր գիրք, կարճ բացատրականներով, յուսալով որ այսպէսով առիթ ընծայած կ՛ըլլանք ընդհանուր ձեւով ծանօթանալու Աստուածաշունչին:

Աստուածաշունչը կը բաղկանայ գլխաւոր երկու մասերէ.-
Հին կտակարանը որ կը պատմէ աշխարհի ստեղծումէն մինչեւ Քրիստոսի ծնունդի մարգարէութիւնները եւ **Նոր կտակարանը** որ Քրիստոսի ծնունդէն սկսելով կը պատմէ Անոր կեանքը, մահն ու յարութիւնը, Առաքեալներուն գործերը, նամակները մինչեւ Յովհաննէսի Յայտնութիւնը : Իւրաքանչիւր կտակարան իր կարգին ունի ենթաբաժանումներ որոնք կը կոչուին «գիրքեր»:

Հին Կտակարանը կը բաղկանայ 39 գիրքերէ, իսկ Նորը՝ 27: Այս 66 գիրքերէն զատ կան նաեւ «երկրորդականոն» կոչուած 11 գիրքեր: Ահա ցանկը Աստուածաշունչը կազմող 77 գիրքերուն, որոնց մասին յաջորդ թիւերով հերթաբար աւելի մանրամասն կը խօսինք.-

<u>Հին Կտակարան</u>

17 պատմական գիրքեր
Ծննդոց
Ելից
Ղեւտացւոց
Թուոց
Բ. Օրինաց
Յեսու
Դատաւորաց
Հռութ
Ա. Թագաւորաց
Բ. Թագաւորաց
Գ. Թագաւորաց
Դ. Թագաւորաց
Ա. Մնացորդաց
Բ. Մնացորդաց
Եզրասայ
Նէեմեայ
Եսթեր

5 բանաստեղծական եւ դաստիարակչական գիրքեր
Յոբ
Սաղմոսներ
Առակներ
Ժողովող
Երգ երգոց

17 մարգարէներու գիրքեր
Եսայի
Երեմեայ
Ողբք Երեմեայ
Եզեկիէլ
Դանիէլ
Ովսէա
Յովէլ
Ամոս
Աբդիա
Յովնան
Միքա
Նաւումայ
Ամբակում
Սոփոնիա
Անգէ
Զաքարիա
Մաղաքիա

<u>11 Երկրորդականոն Գիրքեր</u>
Ա. Գ. Եզրաս
Յուդիթ
Տոբիթ
Ա.Բ.Գ.
Մակաբայեցիներուն
Իմաստութիւն Սողոմոնի
Բարուք
Սիրաք
Աղօթք Մանասէ
թագաւորի

<u>Նոր Կտակարան</u>

4 Աւետարաններ
Մատթէոս
Մարկոս
Ղուկաս
Յովհաննէս

Առաքեալներու գործերը -1 Գիրք-

Պօղոս առաքեալի եկեղեցիներու ուղղուած 10 նամակները
Հռոմայեցիներուն
Ա. Կորնթացիներուն
Բ. Կորնթացիներուն
Գաղատացիներուն
Եփեսացիներուն
փիլիպպեցիներուն
Կողոսացիներուն
Ա. Թեսաղոնիկեցիներուն
Բ. Թեսաղոնիկեցիներուն
Եբրայեցիներուն

Պօղոս առաքեալի անձերու ղրկուած 4 նամակներ
Ա. Տիմոթէոսի
Բ. Տիմոթէոսի
Տիտոսի
փիլիմոնի

Ընդհանրական 7 նամակներ
Յակոբոս առաքեալի
Պետրոս առաքեալի -2-
Յովհաննէս առաքեալի -3-
Յուդա առաքեալի

Մարգարէական գիրքը
Յայտնութիւն
Յովհաննէսի

Շարունակելի...

Գիւտ խաչ

«Գիւտ խաչ»ը Յիսուսի խաչափայտին գտնուելուն յիշատակութեան տօնն է: Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին զայն կը տօնէ Խաչվերացի տօնին յաջորդող 7-րդ կիրակին, որ 7 օրերու շարժականութեամբ Հոկտեմբեր 23-էն 29-ի միջեւ կրնայ զուգադիպիլ: Այս տարի Գիւտ խաչը կը զուգադիպի Հոկտեմբեր 26-ին:

Յիսուսի խաչելութենէն ետք, Պիղատոսի հրամանով Քրիստոսի մարմինը թաղուեցաւ: Սակայն խաչափայտը մնաց Գողգոթայի վրայ միւս երկու խաչերուն հետ եւ հոն թաղուած մնաց շուրջ երեք հարիւր տարիներ շարունակ. հետագային Գողգոթա լեռը աղբանոցի վերածուեցաւ, քրիստոնեաներուն նախատինք ընելու համար:

313 թուին, Միլանոյի հրովարտակով երբ արտօնուեցաւ Քրիստոնէութիւնը ազատօրէն պաշտել, Երուսաղէմը դարձաւ ուխտավայր: Հաւատացեալներ կ՛այցելէին քաղաքը Սուրբ տեղերը պատուելու համար: Այս ուխտաւորներու կարգին էր նաեւ Կոստանդիանոս կայսրին մայրը՝ Հեղինէ: Ան մտադրած էր անպայման գտնել Քրիստոսի խաչափայտը: Յուդա անունով հրեայ անձի մը օգնութեամբ, կարելի եղաւ Գողգոթայի տեղը ճշդել եւ պեղումներէ ի յայտ եկան երեք խաչափայտեր որոնց մէջէն անկարելի եղաւ զանազանել Քրիստոսի խաչը: Նոյն ժամուն մահացած պատանիի մը դիակը հետզհետէ խաչերուն վրայ դրին հրաշքի սպասելով եւ այն խաչը որուն դպնալով պատանին յարութիւն առաւ ճշդուեցաւ Յիսուսի խաչը ըլլալը:

Այս գիւտը տեղի ունեցաւ 327 թուին:

Խաչբառ

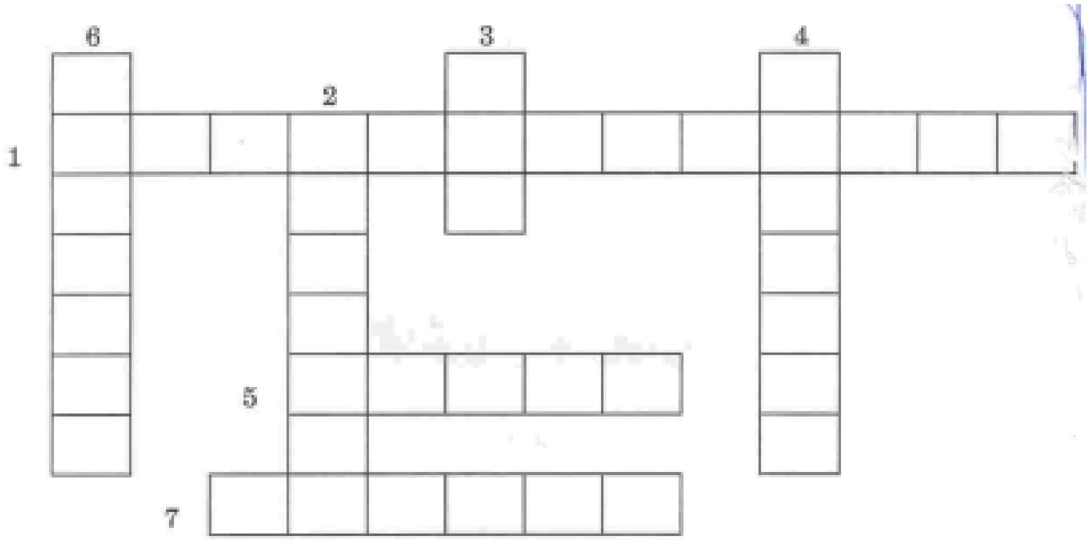

1- Սուրբ գիրք

2- Հայերը 5-րդ դարը կոչեցին...

3- Գիր

4- Ո՞վ գրած է «Ճանաչել զիմաստութիւն եւ զխրատ»-ով սկսող խօսքը

5- Մեսրոպ Մաշտոց բացաւ ասոնցմէ առաջինը

6- Աստուածաշունչը կոչուեցաւ թարգմանութիւններու ...

7- Գիրքը վեր եւ բարձր բռնելու գործիք

Խօսենք հայերէն

Գրեց՝ Խաչիկ Դաշտենց

Մեր շուրջը լեզուներ նոր ու հին,
Մեր շուրջը խօսում են այլօրէն
Եկ խօսենք եղբայր իմ հայերէն:

Կուլ չերթանք այս աhեղ Լափումին,
Թոյլ չտանք մեր լեզուն աւերեն
Եկ խօսենք եղբայր իմ հայերէն:

Մենք ունենք աշխարհում Մասիս սար,
Այդ սարը գալիս է դարերէն
Նա անվերջ խօսում է հայերէն:

Զաւակիդ հայկազեան դպրոց տար
Եկ գրենք մեսրոպեան տառերով
Եկ խօսենք մեր անուշ բառերով:

Մեզ ցրեց մի բազուկ անօրէն,
Թէ կ'ուզես սերունդներ մեզ ներեն,
Մենք հայ ենք եկ խօսենք հայերէն:

Այս օտար աշխարհի ցրտերում,
Եկ սիրենք մեր լեզուն ջերմօրէն,
Եկ վառենք եւ վառենք հայերէն:

Մեսրոպ Մաշտոց

Ով մեծագործ
Մեսրոպ Մաշտոց.
մեր առաջին
բացուած դպրոց:

Մեր առաջին
լեզուի տաճար,
լուսապայծառ
Հայոց հանճար:

Ամէն գիրըդ
անձէթ ճրագ,
մեզ հայ պահող
անմար կրակ:

Դուն մեր մեծ պապ
Հացիկ գիւղէն,
Մշոյ դաշտի
քաղցրիկ հողէն:

Ծրթունքներով
մեր մանկական՝
քեզ հազար փառք
յաւերժական:

Երկայնաւուն որդը եւ իր բառարանը

Երկայնաւուն որդը ծնաւ բառարանի մը առաջին էջին վրայ: Հազիւ ծնած , ան սկսաւ իրեն համար ճամբայ բանալ Այբ-ով սկսող բառերուն մէջէն: Համով թուղթ. անուշահոտ մելան. ուզածին չափ բառ: Կատարեալ երջանկութիւն: Մանաւանդ որ ան թէ՛ փորը կը կշտացնէր թէ՛ միտքը, որովհետեւ այս ճարպիկ որդը իր կրծած բառերուն իմաստն ալ կը սորվէր:

Եւ ահա օր մը ան հասաւ Այբ-ով սկսող Բառերուն վերջաւորութեան.-

«Բաւական մեծցայ եւ գիտուն դարձայ: Երթամ տեսնեմ թէ բառարանէս դուրս ի՞նչ կայ չիկայ» ըսաւ ան:

Գնաց հասաւ ծառերով զարդարուած կանաչ դաշտ մը: Թիթեռնիկները կը թռչկոտէին, թռչունները կ'երգէին: Բայց Երկայնաւունը չէր գիտեր թէ ի՞նչ էին այս բոլորը որովհետեւ Այբ-ով սկսող բառերուն մէջ այսպէս բաներ չկային: Երբ սակայն ան հանդիպեցաւ Արեւածաղիկին, անմիջապէս ճանչցաւ զայն:

Արեւածաղիկը ընկերասէր բնաւորութիւն ունէր: Ժպտելով ըսաւ որդին.-

- Բարե՛ւ. Նո՞ր եկած ես մեր կողմերը:
Երկայնաւունը կ'ուզէր երկար բարակ պատմել իր մասին, իր բառարանին մասին, իր այս առաջին ճամբորդութեան մասին: Բայց միայն կրցաւ ըսել.

- Այո՛, առաջին այցելութիւն:
- Այսօր օդը շատ նեղացուցիչ է- շարունակեց արեւածաղիկը:
- Արդարեւ, ամպոտ, անհամ:

Արեւածաղիկը զարմանքով նայեցաւ որդին ու ըսաւ.

- Շատ տարօրինակ ձեւ մը ունիս խօսելու:
Որդը հառաչեց: Ան կ'ուզէր ուրիշ շատ նիւթերու մասին խօսիլ իր նոր բարեկամին հետ: Բայց չէ՞ որ միայն Այբ-ով սկսող բառերը գիտէր: Ինչպէ՞ս կարելի էր խօսակցիլ միայն ատոնցմով: Վերջապէս տխուր ձայնով մը ըսաւ.
- Ահ, ազնիւ արեւածաղիկ... այս անգամ այսքան: Աւելին՝ անկարելի...

Այդ օր, Երկայնաւունը աճապարանքով վերադարձաւ տուն. մտաւ բառարանին մէջ եւ համբերութեամբ շարունակեց իր կէս ձգած գործը:

Մէկը միւսին ետեւէն լափեց մնացեալ տառերով սկսող բառերը, մինչեւ Օ եւ Ֆէ:

Հիմա՛ ան կրնայ խօսակցիլ որո՛ւն հետ որ կ'ուզէ, ի՛նչ նիւթի մասին որ կը փափաքի:

Դուն ըսէ ուրեմն, սիրելի ընթերցող, ի՞նչ է կատարելապէս յաջողելու գաղտնիքը...

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտէզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր ըստ Ղուկասի Աւետարանին 9.12-13
կ՛իրիկնանար, Արձակէ՛, գտնեն, ամայի, ուտելիքը, ձուկ, հաց, բաւականաչափ

Երբ օրը --------------, տասներկու աշակերտները մօտեցան Յիսուսի եւ ըսին.
- ---------- ժողովուրդը, որպէսզի երթան շրջակայ գիւղերն ու ագարակները, հանգչին եւ ուտելիք -------, որովհետեւ հոս ------- տեղ ենք:
Յիսուս անոնց ըսաւ.
- Դո՛ւք տուէք անոնց --------:
Անոնք ըսին.
- Ամբողջ մեր ունեցածը հինգ ------ եւ երկու ------ է. բայց եթէ կ՛ուզես, կ՛երթանք ժողովուրդին համար ------------- կերակուր կը գնենք:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ.դասարաններու անկիւն

1- Աննան Աստուծմէ ի՞նչ խնդրեց::
ա.- Դրամ
բ.- Զաւակ
գ.- Տուն
դ.- Առողջութիւն

2- Աննան ի՞նչ անուանեց իր զաւակը:
ա.- Սամուէլ
բ.- Յակոբ
գ.- Գէորգ
դ.- Յիսուս

3- Աննան ո՞ր քահանային յանձնեց իր զաւակը:
ա.- Հեղիին
բ.- Արմէնին
գ.- Յովհաննէսին
դ.- Գրիգորին

4- Ո՞վ Սամուէլին երեք անգամ կանչեց:
ա.- Հեղին
բ.- Աստուած
գ.- Հրեշտակը
դ.- Սատանան

5- Հեղի քահանային որդիները ինչպիսի՞ մարդիկ էին:
ա.- Բարի
բ.- Հնազանդ
գ.- Չար
դ.- Իմաստուն

6- Յիսուսի առակին մէջ, Ո՞վ էր այդ անձը որ օգնեց երուսաղէմէն Երիքով գացող ճամբորդ վիրաւորին:
ա.- Հրեայ պաշտօնեայ մը
բ.- Քահանան
գ.- Յիսուսի աշակերտներէն մէկը
դ.- Սամարացի մարդ մը

7- Յովսէփի եղբայրները որու ծախեցին զինք:
ա.- Երուսաղէմցիներուն
բ.- Եգիպտացիներուն
գ.- Հրեաներուն
դ.- Արաբներուն

8- Ինչ՞ի մէջ էր Սամսոնի ուժը:
ա.- Մկաններուն
բ.- Մազերուն
գ.- Մարմնին
դ.- Հաւատքին

9.- Սողոմոն թագաւոր քանի՞ տարիներ թագաւորեց Իսրայէլի:
ա.- 4
բ.- 10
գ.- 40
դ.- 30

10- Յիսուս քան՞ի հացով եւ ձուկով կշտացուց հինգ հազար հոգին:
ա.- 3 հաց եւ 1 ձուկ
բ.- 5 հաց եւ 2 ձուկ
գ.- 3000 հաց եւ 3000 ձուկ
դ.- 100 հաց եւ 100 ձուկ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1- Հետեւեալներէն որո՞նք Մեսրոպ Մաշտոցի աշակերտներն են:
ա.- Կորիւն
բ.- Մովսէս Խորենացի
գ.- Յովհաննէս
դ.- Պետրոս

2- Սեպտեմբեր ամիսը ո՞ր տօները տօնեցինք
ա.- Ս. Գէորգ
բ.- Յովհաննու Կարապետ
գ.- Խաչվերաց
դ.- Վարդանանց

3- Ի՞նչ կը նշանակէ Խաչբուռ
ա.- խորանին մէջ դրուած խաչը:
բ.- կերպասի վրայ խաչը որ ձողի վրայ բարձրացած է:
գ.- Յորենի հասկերէն կազմուած Խաչ:
դ.- Սուրբ խաչ մը զոր արժանաւոր կրօնականներ կը կրեն իրենց կուրծքին:

4- Ո՞ւր ծնած է Սուրբ Գէորգ:
ա.- Հայաստան
բ.- Յունաստան
գ.- Երուսաղէմ
դ.- Կապադովկիա

5- Որո՞ւ ընկերները տան արաստաղէն վար իջեցուցին զինք, որպէսզի Յիսուսի կողմէ բժշկուի:
ա.- կոյրին
բ.- անդամալոյծին
գ.- բորոտին
դ.- Ղուկասի

6- Ու՞ր գրուած է: «*Եղբայրնե՛ր, ատուած ձեզ կանչեց որ ազատ ըլլաք. միայն նայեցէք՝ որ այդ ազատութիւնը մարդկային ցանկութիւններ կատարելու պատրուակ չդառնայ, այլ՝ սիրով ծառայեցէք իրարու:*»
ա.- Կորնթացիներու Ա. նամակին 9.23
բ.- Գաղատացիներու նամակին 5.13
գ.- Կողոսացիներու նամակին 2.16
դ.- Եբրայեցիներու նամակին 9.3

7- Հին կտակարանէն ո՞ր գիրքին մէջ գրուած է Մովսէսի եւ 10 պատուիրաններու պատմութիւն:
ա.- Ծննդոց
բ.- Թագաւորաց
գ.- Սաղմոսաց
դ.- Ելից

8- Յիսուս ու՞ր հինգ հազարը կերակրեց երկու ձուկով եւ հինգ հացով:
ա.- Բեթսայեդա
բ.- Գալիլիա
գ.- Նազարէթ
դ.- Բեթլեհէմ

9.- Հայոց Ո՞ր թագաւորին օրով Քրիստոնէութիւն սկսաւ տարածուիլ պալատին մէջ:
ա.- Տրդատ Ա.
բ.- Տրդատ Գ.
գ.- Սանատրուկ
դ.- Խոսրով

10- Ո՞վ էր հայոց թագաւորը երբ գիրերու գիւտը եղաւ:
ա.- Արտաշէս
բ.- Վռամշապուհ
գ.- Արշակ
դ.- Տրդատ Գ.

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1- Ամբողջացուր հետեւեալ աղօթքը:
------- կերակրողին -----------, որ զմեզ կերակրեաց եւ -------------. --- փառք յաւիտեանս. ------:

2- Կաթողիկոսին մակդիրն է ՆՍՕՏՏ: Ի՞նչ կը նշանակէ:
Ն--------- Ս------ Օ--------- Տ---- Տ----

3- Ինչպէ՞ս կ'ողջունենք հոգեւորականները:
ա.- Կաթողիկոսին՝
----------- ---------, Վեհափառ Տէր:

բ.- Եպիսկոպոսին՝
----------- ---------, Սրբազան Հայր:

գ.- Վարդապետին՝
----------- ---------, Հայր սուրբ:

դ.- Քահանային՝
------------, Տէր:

4- Մկրտութեան ընթացքին:
Քահանան կ'ըսէ.
- Երախայս զի՞նչ խնդրէ
Կնքահայրը կը պատասխանէ
----------, -------, ------- եւ ---------------: Մկրտիլ եւ արդարանալ, սրբիլ ի մեղաց, ազատիլ ի դիւաց եւ ծառայել Աստուծոյ:

5- Սուրբ հաղորդութիւն ստանալու ատեն Հաւատացեալը կըսէ.
---------- -----------
Քահանան կը պատասխանէ . Սա եղիցի քեզ քաւութիւն եւ թողութիւն մեղաց քոց:

6- Մասի բաշխման ժամանակ:
Մաս բաշխողը կ'ըսէ.
-Մասն եւ բաժին եղիցի Սուրբ Պատարագիս
Մաս ստացողը կը պատասխանէ
Բաժին ----- --------- յաւիտեան:

7- Սուրբ Պատարագի ընթացքին Ողջոյն տուողը կ'ըսէ
---------- Ի մէջ մեր ---------
Ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ
--------- է ------------- Քրիստոսի

8- Ս. Զատկուան օրը ողջոյն տուողը կ'ըսէ.
Քրիստոս -------- -- ----------
Ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ
------- է ------------- ---------

9.- Ս. Ծնունդի օրը ողջոյն տուողը կ'ըսէ.
Քրիստոս -------- -- ----------
Ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ
------- է ------------- ---------
կամ
------- --------- մեծ -----------

10- Ո՞ր Տիեզերական Ժողովին ընթացքին խմբագրուեցաւ Հաւատամքը:
ա.- Նիկիոյ 325
բ.- Կոստանդնուպոլսոյ 381
գ.- Եփեսոսի 431
դ.- Քաղկեդոնի 451

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Ընդհանուրի անկիւն

1- Հին եւ Նոր կտակարանները կարելի է նաեւ կոչել Հին եւ Նոր.-

ա- Գիրք
բ- Ուխտ
գ- Բաժիններ
դ- Մասեր

2- Սուրբ երրորդութիւն երբ կ'ըսենք կը հասկնանք.-

ա- Հաւատք, յոյս եւ սէր
բ- ընտանիք, հայրենիք, ազգ
գ- Հայր, Որդի եւ Սուրբ հոգի
դ- երեք մոգերը որոնք Յիսուսի այցելեցին

3- Կանթեղը.-

ա- լոյս կու տայ
բ- լուր կու տայ
գ- գիտութիւն կու տայ
դ- անուշ հոտ կը հանէ

4- Խաչը իր տէրը կը զօրացնէ կը նշանակէ.-

ա- տագնապ ապրող անձը աւելի տոկուն կը դառնայ
բ- փորձանքէ անցնողը նկարագրով կը զօրանայ
գ- Դժուարութիւն կրող անձը աւելի համբերատար կը դառնայ
դ- Բոլոր պատասխանները ալ ճիշդ են

5- Յիսուսի ո՞ր առակը մեզի կ'ըսէ թէ միշտ պատրաստ պէտք է ըլլալ Քրիստոսի գալուստին.-

ա- Հաւատարիմ ծառան
բ- Յիմար եւ իմաստուն կոյսերը
գ- Յարատեւող Այրին եւ դատաւորը
դ- այդպէս առակ չկայ

6- Մեսրոպ Մաշտոց հայերէնէն զատ ուրիշ երկու լեզուներու ալ գիրերը գտած է

ա- Վրացիներուն եւ աղուաններուն
բ- վրացիներուն եւ արաբներուն
գ- աղուաններուն եւ արաբներուն
դ- ասորիներուն եւ վրացիներուն

7- Ըստ Վահան Թէքէեանի, «Եկեղեցին հայկական...».-

ա- Ծննդավայրն է սրտիս
բ- Ծննդավայրն է կեանքիս
գ- Ծննդավայրն է հոգւոյս
դ- Ծննդավայրն է մտքիս

8- Մովսէս խորենացի.-

ա- Մեսրոպ Մաշտոցի հաստատած դպրոցներէն մէկուն աշակերտած է
բ- Հայոց պատմութիւնը գրած է
գ- թարգմանիչ եղած է
դ- բոլոր այս վերիները ճիշդ են

9- Պատարագի ընթացքին յաճախ կը լսենք «Յիշեա՛ Տէր եւ ...»

ա- Ազատեա՛
բ- Ողորմեա՛
գ- Ներեա՛
դ- Յիշեա՛ Տէրը պատարագի ընթացքին չ'ըսուիր

10- Կերոնը.-

ա- Դպիր տղոց բռնած մոմն է
բ- քահանային զգեստն է
գ- խունկ վառելու տեղն է
բ- Մաս բաժնելու ծառայող ամանն է

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտէզի անկիւն
Առաքեալները, Ըրած, Բեթսայիդա, հետեւեցաւ, քարոզել, արքայութիւն, բժշկեց

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն
1. բ.451
2. գ. 301 Տրդատ Գ.
3. դ. Մովսէսի
5. ա. 40 Օր
6. ա. Հերովդէս
7. բ.Տէրունական
8. դ. Թովմաս
9. ա. Երկու
10. դ. Նոյ եւ ընտանիքը

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն
1. ա. Փրկիչ
2. բ. Պետրոս
3. ա. Թովմաս դ. Մատթէոս, զ. Թադէոս
4. բ. Ծաղկազարդ
5. գ. Թադէոս եւ Բարթողիմէոս
6. դ. Հոգեգալուստ
7. գ.Գրիգոր Լուսաւորիչ
8. ա.Պայծառակերպութիւն
9. բ. Կանայի Հարսանիքը
10. բ. Վռամշապուհ

Երկրորդականի անկիւն
1. բ. 1929
2. դ. 1980
3. գ. Եսթեր դ. Երգ երգոց
4. ա. Ծննդոց
5. ա. Ծննդոց
6. բ. Ելից
7. բ.Գարեգին Բ.
8. գ.Արամ Ա.
9. ա. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս
10. ա. Մեսրոպ Մութաֆեան

Ընդհանուրի անկիւն
1. բ.Աններող Ծառան
2. գ. կը ճանճրանայ
3. ա. Հրազդան
4. գ. Հաստատուն բռնեցէք
5. բ. Հիւրասէր է
6. գ.Վերադարձեւ գմբէթով
7. ա. Երկնի եւ Երկրի
8. գ.Երեք աղջիկ
9. բ. իր եզին
10. դ. դրամին

Սեպտեմբեր ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտէզ
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Խշխշեան Արշակ, Արազ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Կրէյս Նարեկեան, Քեհեայեան Թաթիանա:

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Լորի Զուխաճեան, Անի Զուխաճեան, Սեւան Մելքեան, Գէորգ Պուիքեան, Դալար Գաբթանճեան, Յարութ Քուլլուքեան, Սերենա Քուլլուքեան, Ներսէս Նասոյեան, Հրայր Մատթէոսեան:
Անսխալ պատասխանող
Առէն Պապիկեան, Մարիա Դանիէլեան

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Թամար Զաքմաքճեան, Թամար Պուիքեան, Գօգօ Մատթէոսեան, Անի Մելքեան, Հրակ Նարեկեան, Լորա Սարիմանուկեան, Ռուբէն Սեթեան, Արի Միրզայեան, Ժան-Յակոբ Զուխաճեան:

Երկրորդականի անկիւն
Թամար Գիզիրեան, Փօլ Քիզիրեան, Կարօ Կարապետեան:

Կարճ Լուրեր

- Մեր 24-րդ տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի ունեցան 7 Սեպտեմբեր 2003-ին: Արձանագրուեցան 32 աշակերտներ:

- Վերամուտը տեղի ունեցաւ 14 Սեպտեմբեր 2003-ին: Աշակերտութեան թիւն էր 56 :

- 21 Սեպտեմբեր 2003-ին Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտութիւնը իրենց ծնողներով, ուսուցչական կազմով եւ տնօրէնին հետ Սուրբ Յակոբ մայր եկեղեցւոյ մէջ յաւարտ Սուրբ պատարագի հաղորդութիւն ստացան:

- Մինչեւ 28 Սեպտեմբեր 2002, արձանագրուած աշակերտներուն թիւն է 73:

- Մեր 24-րդ տարեշրջանի կազմը

Տիկ. Թալին Թաշճեան	դաստիարակ Բողբոջ դասարանին
Օրդ. Մարիա Քէօսէյեան	դաստիարակ Կոկոն դասարանին
Տիկ. Սալբի Բակլայեան	դաստիարակ Ծաղիկ դասարանին
Տիկ. Վերա Կարապետեան	դաստիարակ Նախ. Ա. դասարանին
Օրդ. Գարոլ Գաբթանճեան	դաստիարակ Նախ. Բ.դասարանին
Օրդ. Երան Լոշխաճեան	դաստիարակ Նախ. Գ.դասարանին
Օրդ. Յասմիկ Նաճարեան	դաստիարակ Նախ. Դ. դասարանին
Տիկ. Ծողիկ Նաճարեան	դաստիարակ Նախ. Ե.դասարանին
Տիկ. Աշխէն Իշխանեան	դաստիարակ Նախ. Զ.դասարանին
Տիկ. Յասմիկ Գանաճեան	դաստիարակ Երկ. Ա. եւ Բ. դասարաններուն
Պրն. Թորոս Պապիկեան	դաստիարակ Երկ. Գ.եւ Դ. դասարաններուն
Տիկ. Ծաղիկ Պոյաճեան	Խմբագիր «Մաշտոցի Արձագանգ» ի
Պրն. Րաֆֆի Պապիկեան	Webmaster www.sourphagop.org
Պրն. Նիկոլ Դանիէլեան	Լուսանկարներ

Գիտե՞ս Թէ

- www.sourphagop.org ունի 670 էջեր որոնց 99% էն աւելին հայերէն են:

Կ՛ուղուինք Դպրոցէն դէպի Եկեղեցի

Կարճ Լուրեր

Կը սպասենք Ս. Հաղորդութիւն ստանալու

«Ճաշու աւետարան»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու աւետարան»ը ձեզ կ՛ուղղէ դէպի ամսուան իւրաքանչիւր օրուան Ճաշու Աւետարանի հատուածները...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ՛ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի Խմբագրական կազմ

Խմբագիր՝ Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝ Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլին Գէպթանճեան, Նիկոլ Դանիէլեան եւ Թորոս Պապիկեան: